

Skutki podziału Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

Podsumowanie analizy skutków podziału gminy w zakresie odtworzenia struktur miejskich, zmian organizacyjnych oraz skutków finansowych

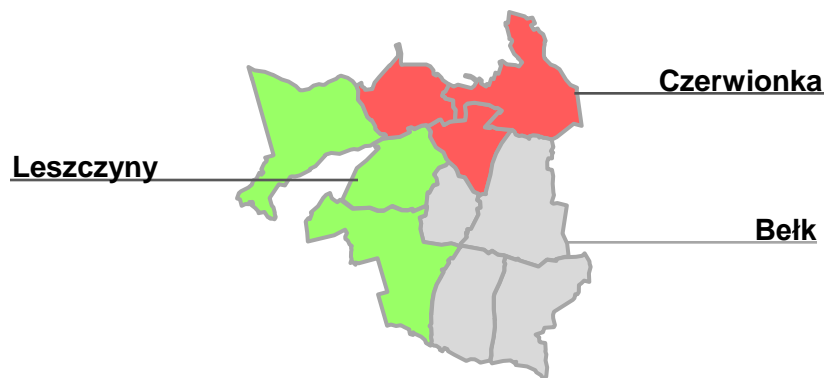
Specyfika podziału Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

W latach 1995-2010 nastąpiło wydzielenie sześciu gmin. Złożony projekt referendalny zakłada podział Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na trzy gminy: Czerwionka, Leszczyny oraz Bełk.

Wydzielenie gmin w latach 1995 - 2010

- Ksawerów z Pabianic (1997)
- Słopnice z Tymbarka (1997)
- Radlin z Wodzisławia Śląskiego (1997)
- Radzionków z Bytomia (1998)
- Spytkowice z Raby Wyżnej (1998)
- Jaśliska z Dukli (2010)

Podział Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

- Istniejąca jednostka nie przestaje funkcjonować
- Występuje ciągłość osobowości prawnej oraz ciągłość struktur organizacyjnych
- Utworzony zostaje nowy podmiot na wydzielonym fragmencie obszaru

- **Likwidacja istniejącej jednostki**
- **Przejściowy zarząd komisaryczny**
- **Utworzenie nowych jednostek samorządu terytorialnego oraz nowych struktur organizacyjnych**

W przypadku Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny podział na trzy gminy oznacza utworzenie całkowicie nowych jednostek organizacyjnych oraz wprowadzenie przejściowego okresu zarządu komisarycznego. Skutkiem utworzenia trzech nowych jednostek jest brak ciągłości prawnej, istotnej między innymi przy ubieganiu się o środki unijne oraz zarządzaniu materiałami archiwalnymi.

Analiza porównawcza kosztów funkcjonowania gminy

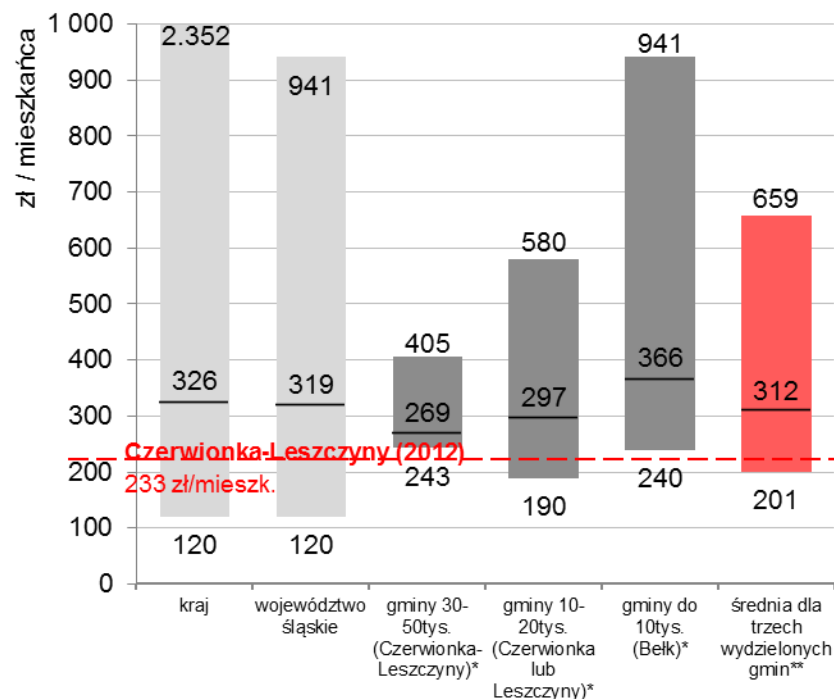
Analiza porównawcza kosztów administracyjnych Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na tle kraju i województwa oraz historycznych wartości dla gmin dzielących się wskazują na znikomą szansę poprawy efektywności gminy po podziale.

Wzrost kosztów administracyjnych po trzech latach od podziału

Gmina	Wydatki admin. / mieszkańca	Udział wydatków administracyjnych
Pabianice	+ 139 %	+ 8 p.p.
Ksawerów	+ 97 %	+ 2 p.p.
Tymbark	+ 252 %	+ 6 p.p.
Słopnice	+ 151 %	+ 2 p.p.
Wodzisław Śląski	+ 87 %	+ 2 p.p.
Radlin	+ 55 %	0 p.p.
Bytom	+ 88 %	0 p.p.
Radzionków	+ 213 %	+ 14 p.p.
Raba Wyżna	+ 94 %	+ 5 p.p.
Spytkowice	+ 159 %	+ 8 p.p.
Dukla	+ 33 %	+ 1 p.p.
Jaśliska	+ 64 %	+ 2 p.p.
Gmina wydzielająca (śr.)	+ 115 %	+ 4 p.p.
Gmina wydzielona (śr.)	+ 123 %	+ 5 p.p.

Efektywność funkcjonowania gminy Czerwionka-Leszczyny

Koszty administracyjne w gminie Czerwionka-Leszczyny są niższe o 36-133 zł/mieszk. od median porównywanych gmin:

* Na podstawie danych dla gmin w województwie śląskim, nie uwzględnia gminy Czerwionka-Leszczyna

** Szacunek na podstawie danych dla gmin o liczbie mieszkańców do 10tys. oraz 10-20tys. w woj. śląskim

W wyniku podziału Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na trzy hipotetyczne gminy nastąpi najprawdopodobniej wzrost kosztów administracyjnych. Średnio w przeliczeniu na jednego mieszkańca koszt ten może wzrosnąć nawet o 80zł rocznie (34%).

Skutki podziału gminy

Podział Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny będzie miał szereg negatywnych skutków, zarówno organizacyjnych jak i finansowych.

Odtworzenie struktur gminnych

- Wymagane będzie odtworzenie praktycznie każdej jednostki organizacyjnej w każdej z nowych gmin.
- **Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych gmin wzrośnie o ponad 50% względem stanu przed podziału.**
- **Koszt odtworzenia struktur może wynieść blisko 37mln zł** (uwzględnia wyłącznie: odprawy pracownicze, przygotowanie miejsc pracy, budowę systemów IT oraz opracowanie podstawowych dokumentów strategicznych i planistycznych)

Skutki przestrzenne

- Dezintegracja struktury gminy spowoduje samoistne ciążenie nowych jednostek do ośrodków sąsiednich o wyższym potencjale (Czerwionki do Knurowa, Leszczyn do Rybnika, Bełku do Żor i Orzesza).
- Prawdopodobnie niezbędne będzie powołanie związku komunalnego do negocjacji porozumień dotyczących warunków obsługi przez operatorów komunikacji zbiorowej. Występują obecnie trasy, dla których porozumienie będzie szczególnie trudne z uwagi na odmienną wagę linii dla jednostek.
- Zarządzaniem sieciami wody i kanalizacji sanitarnej po podziale dalej może zajmować się Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.. Niezbędna będzie jednak zmiana akcjonariatu spółki, odzwierciedlająca wykorzystanie infrastruktury przez trzy gminy. Należy się spodziewać problemów na tym etapie
- **Podział gminy spowoduje spadek rangi poszczególnych gmin o 3-12 pozycji w subregionie, 22-79 pozycji w województwie oraz 343-896 w kraju (rangi na podstawie liczby mieszkańców).**

Finansowanie gminy

- Podstawowym utrudnieniem uzyskania środków unijnych będzie czas niezbędny do utworzenia nowych struktur gminnych. Okres 2014-2016 należy traktować jako okres stracony dla pozyskiwania środków unijnych wspierania rozwoju. **Wartość utraconych środków unijnych może wynieść blisko 23mln zł.**
- **Podział gminy może skutkować koniecznością zwrotu co najmniej części z pozyskanych w latach 2007-2013 środków unijnych (do 67 mln zł)** ze względu na likwidację beneficjenta lub niespełnienie łącznych celów projektów.
- **Podział gminy może skutkować koniecznością spłaty wszystkich zobowiązań gminy (do 35mln zł).** Jeśli możliwe będzie refinansowanie zobowiązań i ich przekazanie nowym gminom, koszt obsługi tych zobowiązań będzie prawdopodobnie wyższy niż obecnie.

Skutki dla mieszkańców

- Utworzenie nowych jednostek samorządu terytorialnego będzie wiązało się z koniecznością wymiany znacznej części dokumentów oraz złożenia szeregu oświadczeń w instytucjach publicznych i prywatnych.
- Łączna wysokość opłat wymaganych w celu dopełnienia formalności przez mieszkańca posiadającego samochód i prowadzącego działalność gospodarczą wyniesie około 500zł, natomiast czas potrzebny na dopełnienie niezbędnych formalności /może sięgać 10-12 dni roboczych.
- **Koszt społeczny utraconego czasu i poniesionych opłat urzędowych może wynieść ponad 28,5 mln zł.**

Przykładowe skutki dla mieszkańców

Utworzenie nowych jednostek samorządu terytorialnego spowoduje konieczność korekty i wymiany dokumentów dla mieszkańców, posiadaczy pojazdów i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą

Przykładowy typ dokumentu	Koszt opłat urzędowych	Szacowany czas dla załatwienia	
Wymiana dowodu osobistego	0,0	½ dnia	Koszt dla mieszkańców Utracony czas: 14,7 mln zł Koszt opłat urzędowych: 3,9 mln zł
Zmiana legitymacji szkolnych i pracowniczych, organizacyjnych	15*	1 dzień	
Zmiany umów bankowych (konta, umowy kredytowe...)	0	½-1 dnia	
Wymiana prawa jazdy	100	½ dnia	Koszt dla posiadaczy prawa jazdy i właścicieli samochodów: Utracony czas: 8,8 mln zł Koszt opłat urzędowych: 8,0 mln zł
Wymiana dowodu rejestracyjnego / zmiana danych	54	½ dnia	
Zmiana danych w Karcie pojazdu / wtórnik	75*	½ dnia	
Wymiana tablic rejestracyjnych	185*	1 dzień	Koszt dla przedsiębiorców: Utracony czas: 3,1 mln zł Koszt opłat urzędowych: 0,1 mln zł Koszty wymiany dokumentów firmowych: nieznane
Zmiana wpisów rejestrowych	50	1	
Zmian w dokumentach skarbowych i ZUS, NFZ	0	1-2	
Wymiana druków, pieczętek i dokumentów firmowych	?	2	
Aneksowanie zawartych umów / tylko ze względów adresowych/	?	2	
Wymiana zezwoleń i koncesji	?	2	
Razem	około 480 zł	Około 10-12 dni roboczych	Łączny koszt społeczny: Utracony czas: 26,5 mln zł Koszt opłat urzędowych: 12,0 mln zł

*) przyjęto przez analogię – brak jednoznacznej pozycji opłat

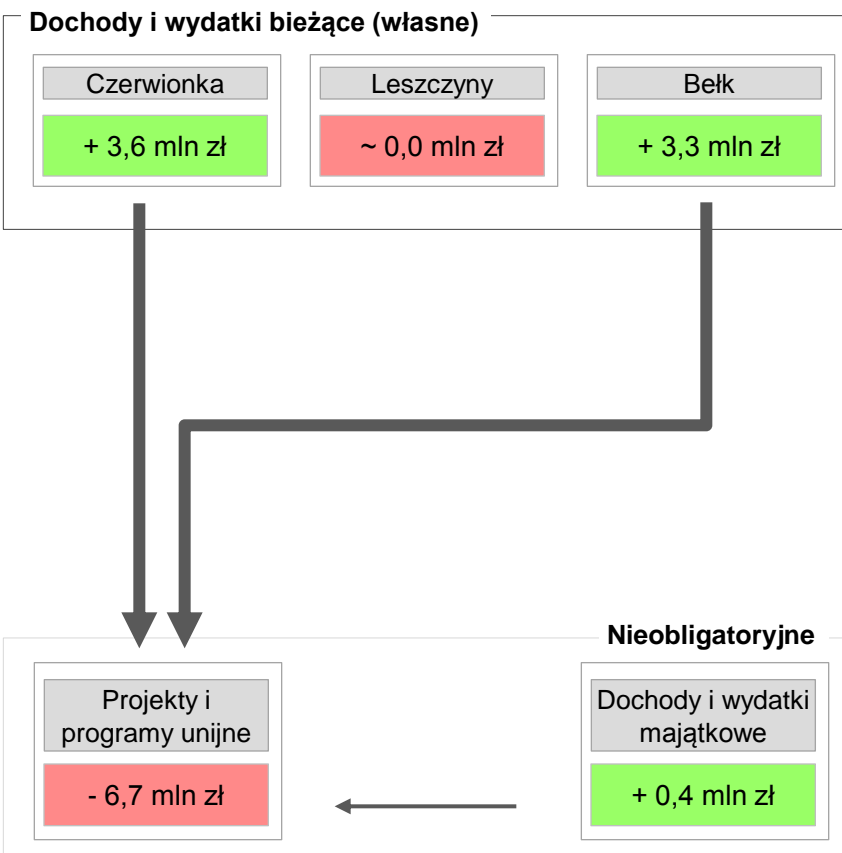
Przedstawione powyżej niezbędne zmiany dotyczące dokumentów osobistych i związanych z aktywnościami oraz majątkiem poszczególnych mieszkańców i przedsiębiorców. Są tylko wybranymi, a zakres zmian zależny jest od wieku i zakresu aktywności.

Średni czas niezbędny na dopełnienie formalności administracyjnych związanych ze zmianą danych teleadresowych dla mieszkańca gminy, będącego właścicielem samochodu i prowadzącego działalność gospodarczą wyniesie od 10 do 12 dni roboczych. Łączny koszt społeczny utraconego czasu i poniesionych opłat urzędowych wyniesie ponad 28,5 mln zł.

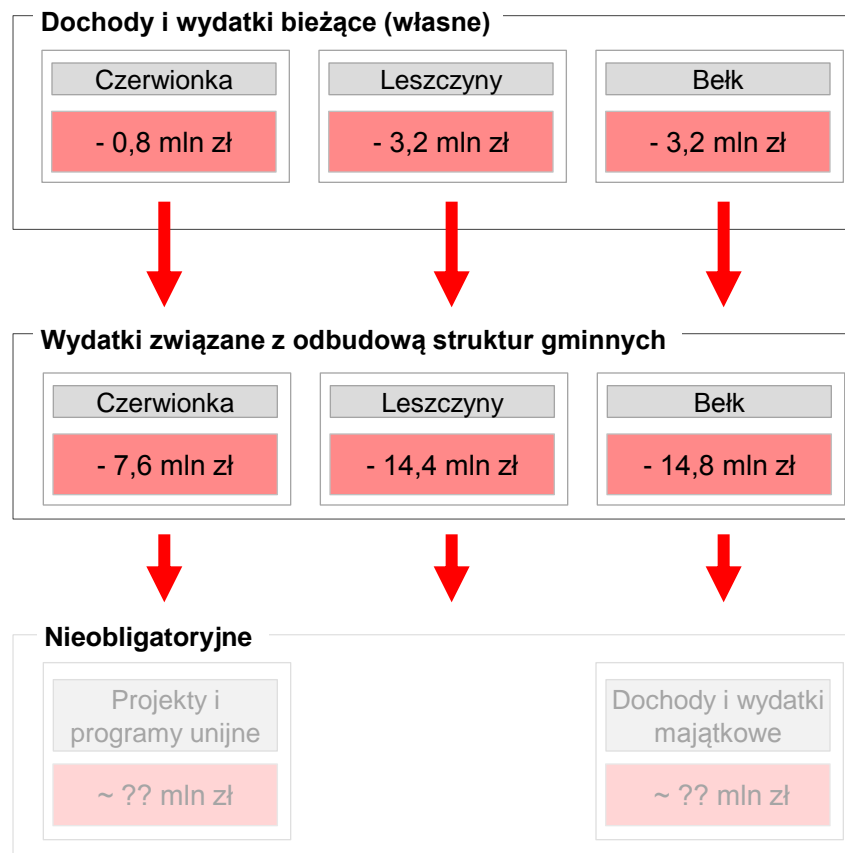
Skutki finansowe podziału gminy

Obecnie Czerwionka i Bełk pokrywają niedobór finansowy związany z realizacją projektów i programów unijnych z nadwyżek własnych dochodów bieżących i majątkowych nad wydatkami.

Obecnie (nadwyżki / niedobory finansowe)

Po podziale (nadwyżki / niedobory finansowe)

Po podziale żadna z gmin nie będzie dysponowała nadwyżką dochodów nad wydatkami bieżącymi, a także nie będzie w stanie pokryć wydatków związanych z budową struktur gminnych i wydatków nieobligatoryjnych bez zaciągnięcia nowych zobowiązań lub sprzedaży majątku.

Przyrost kosztów po podziale gminy (podsumowanie)

W wyniku podziału wystąpi istotny wzrost wydatków bieżących, a także wymagane będzie poniesienie szeregu kosztów jednorazowych oraz społecznych, które będą musiały zostać sfinansowane pośrednio i bezpośrednio przez mieszkańców.

Koszt	Wartość [mln zł]	Średnio na 1 mieszkańca [zł]
Przyrost wydatków bieżących (w skali roku)	14,4	352
<i>Wydatki bieżące po podziale</i>	89,3	2.176
<i>Wydatki bieżące przed podziałem</i>	74,8	1.824
Koszty jednorazowe	36,9	900
Odprawy pracownicze	5,4	132
Utworzenie miejsc pracy (budynki i wyposażenie)	28,1	685
Budowa systemów informatycznych	1,5	38
Opracowanie dokumentów strategicznych i planowania przestrzennego	1,9	46
Koszty społeczne	46,2	1.126
Potencjalnie utracone środki unijne (w skali roku)	7,6	184
Koszt czasu mieszkańców związany z wymianą dokumentów	26,6	648
Koszt opłat urzędowych związanych z wymianą dokumentów	12,0	294
Razem	97,6	2.378

Łączny przyrost kosztów w pierwszym roku po podziale gminy jaki poniesie (bezpośrednio i pośrednio) każdy mieszkaniec wyniesie co najmniej 2 378 zł.

Koniec

